

Alkas.lt

Alkas.lt – už lietuvišką Lietuvą!

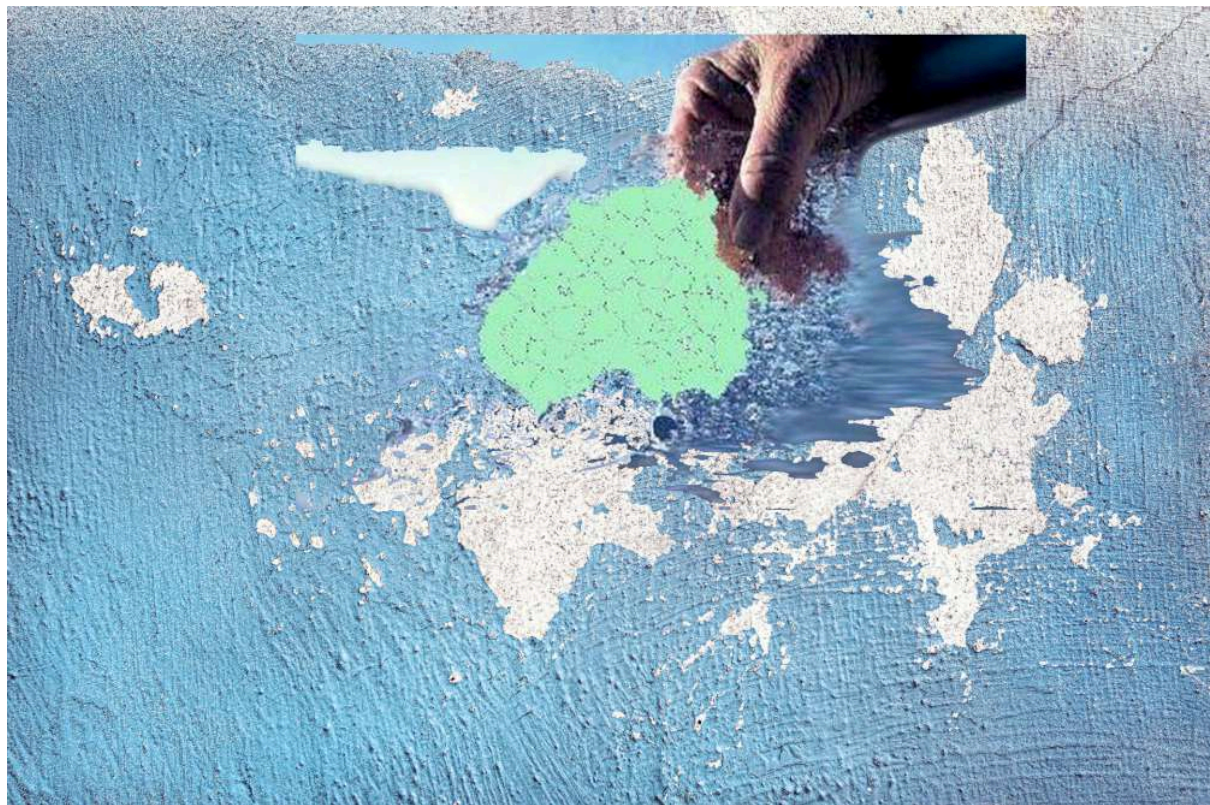
alkas.lt Printed on 2025 09 12

D. Razauskas. Lietuvių kalba ir lietuviškasis kvailumas

September 11, 2025

Kategorijos: Kalba, Kultūra, Lietuvos kelias, Nuomonių ratas, Visi įrašai

Žymos: Audrius Valotka, Dainius Razauskas, kalba, kalbos politika, lietuvių kalba, lietuvybė, pagr-naujiena, slavėjimas, tautinė tapatybė

Apie šimto kilometrų pločio juosta į rytus nuo dabartinės Lietuvos sienos atsidūrė Baltarusijoje dėl to, kad Lenkija XX a. pradžioje užpuolė vos atsikūrusią Lietuvą ir okupavo Vilniaus kraštą, visą Vilniją su pačia Lietuvos sostine Vilniumi, apie trečdalį Lietuvos (kėsinosi ir į visą, tik buvo jėga sustabdyta).

O paskui Sovietų Rusija, iškilmingai žadėjusi Lietuvai Lenkijos okupuotąjį kraštą grąžinti, tegrąžino vos mažą jo dalį su Vilniumi, visą likusį perdavusi Baltarusijai.

Ten buvo Lietuva, nuo amžių, bent jau nuo XIV a. pabaigos, kai Lietuva priėmė krikščionybę, ir XX a. pradžioje dauguma jos gyventojų dar tebemokėjo lietuviškai (kiti, jau primiršę, tarpukario Lietuvoje būtų sparčiai išmokyti).

Įsivaizduokime, kad Lenkija nebūtų okupavusi trečdaliu Lietuvos – visa ta apie šimto kilometrų juosta į rytus nuo dabartinės sienos dabar būtų Lietuva, ir dargi nepatyrusi nuožmaus lenkinimo, slavinimo, tad karinė grėsmė iš

Baltarusijos pusės būtų gerokai, nepalyginamai mažesnė, o jokio vadinamojo Suvalkų koridoriaus iš viso nebūtų.

Dainius Razauskas | Alkas.lt, J. Vaiškūno nuotr.

XX a. pradžioje Lenkiją atkūrė ir Lietuvos užpuolimui vadovavo sulenkėjęs lietuvis (nors tebemokėjęs lietuviškai) bajoras Juozapas Pilsūdiškis-Giniotis, lenkiškai pasivadinęs Juzefu Pilsudskiu.

Įsivaizduokime, kad jo tėvai ir protėviai nebūtų sulenkėję, ir Juozapas *Giniotis* būtų atkūręs ir *gynęs* ne Lenkiją, o Lietuvą – Suvalkai, pagal kuriuos iki šiol vadinasi Suvalkija, su visa Lenkijoje atsidūrusia Lietuvos dalimi dabar irgi būtų Lietuva.

Visai Rytų Europos gynybai, ko gero, dabar vadovautų Lietuva, o ne Lenkija, nebent abi drauge, maždaug po lygiai.

Įsivaizduokime, kad Lietuvos karžygiai, XV a. pradžioje nugalėję visus savo priešus, bet pasivadinę svetimu žodžiu – bajorais, sąjungoje su Lenkija (tuomet apie dešimt kartų mažesne už Lietuvą) būtų ne sulenkėję, o išlikę tikrais lietuviais – tebekalbėję lietuviškai ir savo valstybėje privertę lenkų kunigus pamaldas atlikti lietuviškai.

Įsivaizduokime, kad Lietuvos Karalystė nuo pat pradžių, užuot perėmusi svetimą rusėnų raštą, būtų susikūrusi savą, lietuvišką, ir visa valstybės kanceliarija per visus ateinančius amžius būtų rašiusi lietuviškai.

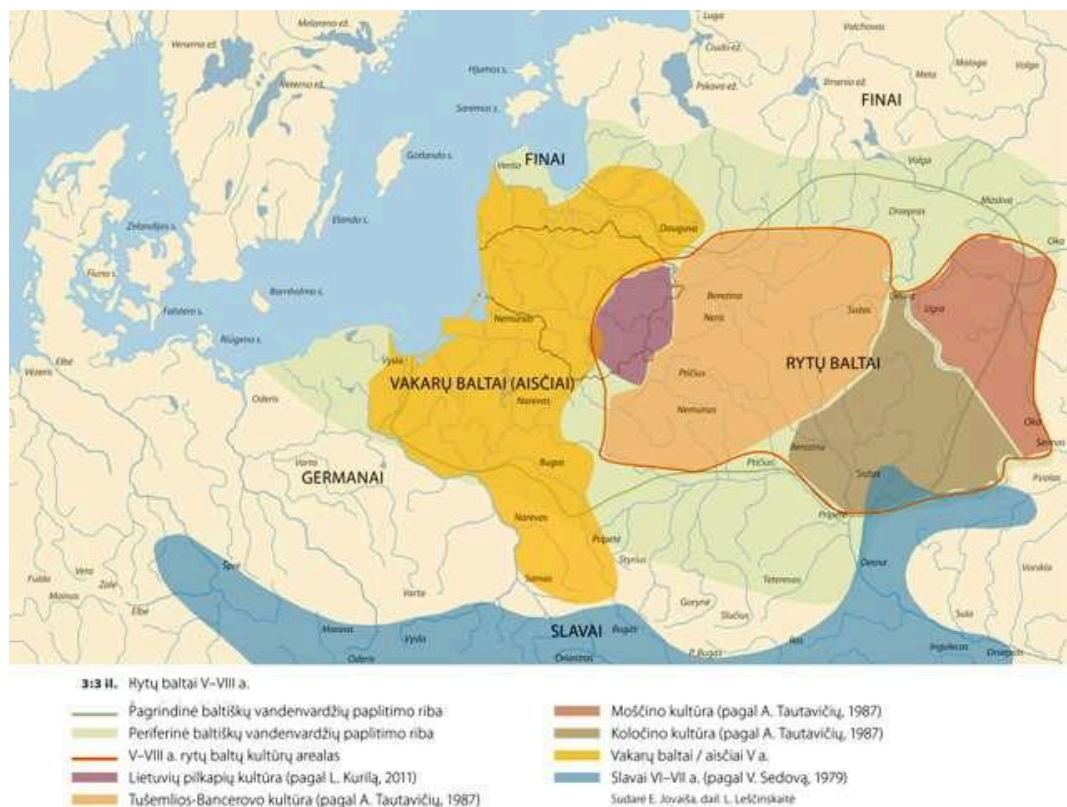
Įsivaizduokime, kad visose Lietuvos Karalystei pavaldžioje ir lietuvių kunigaikščių valdomose žemėse valstybės reikalams būtų vartojama ne rusėnų, o lietuvių kalba, pirmiausia pilyse ir toliau aplinkui, ir stačiatikių popai būtų priversti atlikti pamaldas ne bažnytine slavų kalba, o lietuviškai.

Kokia Baltarusija? Kas per Baltarusija? Ką jūs sakote?

Įsivaizduokime, kad senieji vietiniai Dnepro aukštupio lietuviai (vadinamieji rytų baltai), nuo seno gyvenę ligi pat Maskvos ir dar šiek tiek toliau į rytus, būtų atsispyrę palengva slinkusiam slavėjimui, ne patys rusėję, o atkakliai laikęsi savo kalbos ir sulietuvinę atklydėlius slavus.

Tiesiog kalbėję sava kalba, bet kokiomis aplinkybėmis, ir nors tu ką. Tiesiog nenusilenkę, nepasidavę ir neišdavę savo kalbos.

Kokia Rusija? Kas per Rusija? Ką jūs sakote?

Bet yra kitaip, ir dabartinėje skiautelėje buvusios ir *galėjusios būti* Lietuvos, dabartinėje mūsų mažytėje Lietuvėlėje darželiai ir mokyklos vaikus toliau tebeauklėja rusiškai ir lenkiškai, vadinasi, toliau Lietuvoje ugdo rusus ir lenkus – tęsia Lietuvos slavinimą ir mažėjimą.

Ne Rusija, ne Baltarusija, ne Lenkija yra tikroji grėsmė – jos tėra mūsų praamžio kvailumo šešėliai. Didžiausia grėsmė, kaip visada, – tasai neišbrendamas bedugnis mūsų kvailumas, nelemtas *lietuviškasis kvailumas*, nuo kurio nematyti vaisto.

Vargšai bestuburiai, amžini savo tėvynės, kalbos, savo širdies išdavikai, menkystos, liurbiai, nepajėgiantys būti savimi, o tesidairantys, į kurį platesnį užpakalį kuo slidžiau sulindus. Šliurės svetimoms kojoms. Drąsūs tik prieš saviškį, stojusį už lietuvių kalbą.